

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA MEDICININIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

2010 m. lapkričio 17 d. Nr. VA-P-30-2-22
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktorės
Giedrės Švedienės
pavedimus 2010-02-17 Nr. P-30-2 ir 2010-03-05 Nr. P-30-2-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Indrė Stancevičiūtė (grupės vadovė)
Daina Balčėtienė
Dormantas Blažaitis

Auditas pradėtas 2010-02-17
Auditas baigtas 2010-11-17

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

Plėtojantis sveikatos priežiūrai ir gerėjant sveikatos priežiūros paslaugų kokybei, didėja medicininių atliekų kiekis. Dauguma medicininių atliekų yra pavojingos, todėl, siekiant sumažinti galimą jų neigiamą poveikį aplinkai, žmonių ir gyvūnų sveikatai, svarbu užtikrinti tinkamą jų tvarkymą.

Siekdami įvertinti, ar medicininių atliekų tvarkymas efektyvus, nustatyti reikšmingiausias šios srities problemas ir pateikti rekomendacijas medicininių atliekų tvarkymo tobulinimui, atlikome valstybinį veiklos auditą. Auditas atliktas Aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijose, Vilniaus priklausomybės ligų centre, VšĮ Abromiškių reabilitacijos ligoninėje, VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninėje, VšĮ Kauno medicinos universiteto klinikose, VšĮ Šeškinės poliklinikoje, VšĮ Antavilių pensionate, Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje.

Audito metu nustatėme, kad medicininių atliekų tvarkymas nepakankamai efektyvus, nes:

- teisės aktuose neišsamiai apibrėžta medicininių atliekų samprata, nepatvirtinta farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarka, nenustatyti medicininių atliekų, susidarančių teikiant gyvūnų sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkymo reikalavimai;
- Sveikatos apsaugos ministerijos parengtos medicininių atliekų tvarkymo programos skirtos tik sveikatos priežiūros įstaigoms, programų priemonės neapima visos medicininių atliekų tvarkymo sistemos kūrimo, įgyvendintos ne visos programose numatytos priemonės;
- pavojingų medicininių atliekų tvarkymo kontrolės priemonės neveiksmingos – neužtikrinama šių atliekų srautų judėjimo nuo jų susidarymo vietų iki galutinio pašalinimo priežiūra ir kontrolė;
- perdirbamų medicininių atliekų kiekis nesiekia nė pusės procento visų medicininių atliekų, nes esanti medicininių atliekų tvarkymo sistema neskatina medicininių atliekų rūšiavimo ir perdirbimo;
- neišvystyta pavojingų atliekų šalinimo infrastruktūra – nėra nė vieno pavojingų atliekų sąvartyno, veikia vienintelė medicininių atliekų deginimo įmonė, esanti Vilniuje, Šiaulių rajone pastatytas deginimo įrenginys, turėjęs pradėti veikti 2008 m., šiuo metu dar neeksploatuojamas;
- Vilniaus, Utenos, Šiaulių, Telšių, Tauragės ir Klaipėdos regionų sveikatos priežiūros įstaigos neturi galimybės pasirinkti taupesnio pavojingų medicininių atliekų šalinimo būdo, jas nukenksminant, nes šių regionų sąvartynuose medicininės atliekos nepriimamos;
- medicininių atliekų apskaita nėra bendra, apskaitos duomenys netikslūs, nežinomas tikras ir teisingas susidarančių medicininių atliekų kiekis;
- Vilniaus miesto savivaldybės administracija nepakankamai užtikrina savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto medicininių atliekų priėmimo ir šalinimo (deginimo) tarifo laikymosi kontrolės,

taikomi 1,3–15,8 kartų didesni įkainiai, todėl sveikatos priežiūros įstaigos patiria didesnes medicininių atliekų tvarkymo išlaidas.

Siekiant efektyvesnio medicininių atliekų tvarkymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijoms ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijai pateikėme rekomendacijų.

Vyriausybei rekomendavome:

- inicijuoti Atliekų tvarkymo įstatymo papildymą, apibrėžiant medicininių atliekų sąvoką; parengti ir patvirtinti farmacinių atliekų surinkimo, tvarkymo ir apmokėjimo už jų tvarkymą tvarką ir medicininių atliekų, susidarantių teikiant gyvūnų sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkymo tvarką;
- parengti priemones medicininių atliekų tvarkymo visos sistemos kūrimui;
- nustatyti bendros medicininių atliekų apskaitos tvarkymo reikalavimus;
- numatyti priemones, skatinančias medicininių atliekų perdirbimą, mažinančias šių atliekų tvarkymo išlaidas.

Aplinkos ministerijai:

- numatyti priemones, užtikrinančias pavojingų medicininių atliekų judėjimo srautų kontrolę.

Sveikatos apsaugos ir Aplinkos ministerijoms:

- nustačius sveikatos priežiūros įstaigų poreikį šalinti nepavojingas medicininis atliekas sąvartynuose, teikti siūlymą regionų atliekų tvarkymo centrams, kad sudarytų galimybes nepavojingas medicininis atliekas šalinti regioniniuose atliekų sąvartynuose.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai:

- užtikrinti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto medicininių atliekų priėmimo ir šalinimo (deginimo) tarifo laikymosi kontrolę.